

Årsplan Lillestrømbarnhagene 2023/2024 Breidablikk barnehage

Innhold

1	Innledning	2
2	Årsplan og andre styringsdokument.....	2
3	Barnehagens visjon og verdier.....	3
4	Barnehagen vår.....	4
5	Barnehagens pedagogiske virksomhet.....	4
6	Barnas progresjon.	14
7	Barnehagens arbeid med endring, fagutvikling og implementering.....	12
8	Vurdering og analyse av måloppnåelse.	15
9	Plan for kvalitetsutvikling og implementering.	19
1.1	Virksomhetsplan barnehageområdet	19
1.2	Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø	19
1.3	Barnehagens utviklingsområder	19
10	Overganger	20
11	Foreldresamarbeid.....	22
12	Våre samarbeidspartnere.....	23
13	Kalender.	24
14	Kontaktinformasjon.	25
15	Kildehenvisning/bakgrunnsdokumenter	25

1 Innledning

Barnehagens årsplan skal vise hvordan barnehagen arbeider for å omsette rammeplanens formål og innhold i praksis. Som en del av det lokale kvalitetsarbeidet i Lillestrømbarnehagene skal arbeidet med årsplan sees i sammenheng med Kvalitetsplan for omsorgs- leke og læringsmiljø. Sammen med Lillestrøm kommunes verdier, tillit, inkludering og nyskaping er kvalitetsplanen barnehagenes felles pedagogiske plattform i utvikling av det pedagogiske tilbudet.

Vår årsplan skal primært være et arbeidsredskap for oss som jobber i Breidablikk barnehage, og en tydeliggjøring av hvordan vi forstår rammeplanenes formål og innhold. Planene gir oss rammer i arbeidet med barnehagens pedagogiske innhold, som vi skal planlegg og vurdere etter.

Årsplanene retter seg også til foreldrene, vår viktigste samarbeidspartner i arbeidet med barna. Den skal være til informasjon, samt bidra til å skape dialog og samarbeid, til det beste for barna. Når vi bruker betegnelsen «foreldre» i årsplanen, så omfatter dette også andre foresatte.

I tillegg skal årsplanen gi informasjon om vårt pedagogiske arbeid til eier, barnehagemyndighet, våre samarbeidspartnere og andre interessenter. Årsplanen skal fastsettes i barnehagens samarbeidsutvalg (SU)

2 Årsplan og andre styringsdokument.

Lov om barnehager og rammeplan for barnehager er grunnlaget for vår drift. Årsplanene skal vise hvordan vi arbeider for å omsette rammeplanens formål og innhold, samt barnehageeiers lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. I Lillestrøm kommune har vi flere kommunale styringsdokumenter, som er utarbeidet med forventning om å sikre god kvalitet i vårt pedagogiske arbeid og for å støtte barnehagene i arbeidet. Årsplanen skal være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumentere våre valg og begrunnelser.

Lillestrøm kommune har vedtatt FNs bærekraftsmål. Et viktig bidrag fra barnehagene i dette arbeidet er å lære barna at de kan være en del av fremtidens løsning på klima- og miljøproblemer. Barnehagene skal bidra til at barna kjenner til relevante bærekraftsmål. Barnehageåret 2023/2024 skal barnehagene arbeide med bærekraftsmål 12.8 og 13.3

Våre kommunale kvalitetsplaner vil sammen med årsplanen, være arbeidsredskap som viser hvordan vi jobber og hva vi vektlegger i vårt pedagogiske arbeid.

3 Barnehagens visjon og verdier.

Visjonen for område Oppvekst i Lillestrøm kommune er «Sammen om en god oppvekst». Overordnet målsetting for visjonen er: «Sammen skaper vi en oppvekst preget av trivsel, trygghet og livsmestring gjennom tidlig innsats, samhandling og inkluderende fellesskap.» For oss i Breidablikk barnehage, er visjonen en samlende ledesnor for arbeidet vårt. Innenfor område Oppvekst samarbeider vi, samtidig som hver enhet følger sine rammeverk som overordnede lovverk og planer. Vi samarbeider om de samme barna, og vi har et grunnleggende ønske om at alle får en god oppvekst. Kapittel 12 viser en oversikt over de fleste samarbeidspartnerne våre.

For oss i barnehagen er det viktig å ta vare på barndommens egenverdi, og det som ligger i den av fantasi, undring, lek, vennskap, tilstedeværelse, humor og handling. Visjonen viser vei til vårt pedagogiske grunnsyn: Barn skal få utvikle seg til å bli den beste utgaven av seg selv, de skal få gode læringsmuligheter, og vi skal forberede dem på skolen og fremtiden. Samtidig skal barna få rom til å være barn, og å utvikle seg i sitt tempo innenfor sine egne forutsetninger. Barna skal få anledning til å påvirke sin egen hverdag. Det må vi ta med i betraktningen når vi planlegger pedagogisk innhold og organisering av dagen. Vi voksne må huske å la barn være barn.

Lillestrøm kommunes verdier er tillit, inkludering og nyskaping. Personalet i Breidablikk barnehage har satt ord på hvordan vi jobber i tråd med verdiene. Verdiene fungerer som et felles kompass for hvordan vi skal gjøre jobben vår.

	I møte med barn	I møte med foreldre	I personalgruppa
Tillit	Barna stoler på oss og vet at vi er til stede for dem	Vi er imøtekommende, positive, ærlige og tydelige.	Vi gir hverandre tilbakemeldinger.
Inkludering	Barna medvirker i egen hverdag, gjennom ytringer om behov og interesser, meninger og tilbakemeldinger.	Vi har et godt samarbeid og god dialog om barnet og barnehagens innhold. Vi er lydhøre for innspill og tilbakemeldinger fra foreldrene.	Vi inkluderes i avgjørelser, og deler informasjon, kunnskap og erfaringer.
Nyskaping	Barnas innspill blir hørt og vi prøver ut nye idéer i tråd med Nysgjerrigpermetoden.	I et samfunn i stadig utvikling, er det positivt å prøve ut nye idéer og metoder.	Vi er åpne for nye idéer og prøver de ut i praksis.

4 Barnehagen vår.

Breidablikk barnehage er en tradisjonell avdelingsbarnehage. Sommeren 2022 flyttet vi fra Bråteveien 134 på Skjetten til Strømsveien 16 B på Strømmen. Etter 46 år på Skjetten, har ikke bygningen lenger den tekniske standarden som kreves for barnehagedrift. I påvente av ny barnehage, holder vi derfor til paviljonger bak Strømmen Stadion. Det er mye bedre lokaler enn det vi hadde, og vi har funnet oss godt til rette.

Fra august 2023 fordeler vi oss på to store avdelinger, to små og en mellomavdeling. Dette barnehageåret er det beregnet plass til 76 barn i Breidablikk barnehage. I barnehagesammenheng teller treåringene som 3 år fra august, uavhengig av når på året man har bursdag. Mangfoldet er stort og mulighetene mange. Vi har en stor andel minoritetsspråklige barn, og jobber derfor mye med språkstimulering. Vi er også særlig opptatt av livsmestring og bærekraftig utvikling. Det er 18 årsverk til sammen i avdelingenes grunnbemanning, i tillegg til styrer, sekretær, støttepedagog og språkpedagog. Småbarnsavdelingene har 12 barn og 4 ansatte per avdeling, mellomavdelingen har 16 barn fra to til fire år og 4 ansatte, og storbarnsavdelingene har 18 barn og 3 ansatte per avdeling.

I februar 2022 startet vi «Åpen barnehage». Tiltaket finansieres av øremerkede statlige midler, for å øke barnehagedeltakelse blant minoritetsspråklige barn. Tilbudet gjelder alle barn (både norske og flerspråklige) i barnehagealder som ikke har barnehageplass. Det er én ansatt og plass til 18 barn. Det er åpent mandager og onsdager kl. 10.00 – 14.00. Det er ingen påmelding. Barnet må ha med en av foreldrene sine, samt mat og drikke.

5 Barnehagens pedagogiske virksomhet

Om barnehagens satsingsområder:

SPRÅKSTIMULERING

Språkstimulering er noe av det viktigste vi gjør i barnehagen. For oss i Breidablikk er det særlig viktig, siden flertallet av våre barn er flerspråklige. Vi jobber systematisk med språkstimulering, bl.a. gjennom en metode vi kaller Språkvekst. I tillegg til har personalet et bevisst forhold til språkstimulering gjennom hverdagsaktivitetene. Barnehagen jobber i tråd med kommunens kvalitetsplan for språk, lesing og skriving. Vi har en språkpedagog i 100 % stilling i barnehagen. Hun deltar i planlegging og gjennomføring av kartlegging, språkgrupper og relevante aktiviteter, samt veiledning av personale, samt deltakelse på enkelte foreldresamtaler. Hun er en viktig ressurs for barnehagen.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Om bærekraftig utvikling sier Rammeplanen: "Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. (...) Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og

praksis for mer bærekraftige samfunn. Siden barnehageåret 2022-23 har vi tatt inn FNs bærekraftsmål i vårt arbeid, med fokus på to av målene:

- 12.8. Innen 2030 sikre at alle mennesker i hele verden har relevant informasjon om og forståelse av bærekraftig utvikling og et levesett som er i harmoni med naturen.
- 13.3 Styrke enkeltpersoners og institusjoners evne til å motvirke, tilpasse seg og redusere konsekvensene av klimaendringer og deres evne til tidlig varsling, samt styrke kunnskapen og bevisstgjøringen om dette

Breidablikk barnehages arbeid med bærekraftig utvikling knyttes til hverdagsaktiviteter som turer i nærmiljøet, og i temaarbeid gjennom bevisst materialvalg, gjenvinning, bøker, formingsaktiviteter og planting. Personalet benytter bl.a. Nysgjerrigpermetoden i dette arbeidet.

LIVSMESTRING OG HELSE

Sosiale ferdigheter: Herunder finner vi tema som omsorg, lek, danning og læring. Vi jobber i tråd med Lillestrøm kommunes plan for kvalitetssikring av leke-, lærings- og omsorgsmiljøet i barnehagene. Vi benytter bl.a. Kari Lamers teori som grunnlag for arbeidet vårt med sosial kompetanse. Sosiale ferdigheter er noe vi trenger når vi forholder oss til andre mennesker, f.eks. i lek, skole, familieliv, vennskap og jobb. Det handler bl.a. om å sette ord på meninger, vilje og følelser, og å gjenkjenne dette hos andre. Det handler også om å akseptere seg selv og hverandre for den man er, og for hverandres meninger.

Forebygge mobbing: Det er dessverre slik at mobbing kan oppstå fra en tidlig alder, og i barnehagen ser vi det mest i form av utestenging fra lek. Vi er avhengig av et godt samarbeid med dere foresatte i kampen mot mobbing, og håper at dere vil følge opp dette viktige temaet også på hjemmebane. Vi benytter teori fra bl.a. Pål Roland. Arbeidet flettes inn i temaarbeidet på avdelingene. I 2021 ble barnehageloven utvidet med bestemmelser for et trygt omsorgs- og læringsmiljø. I forbindelse med at Lillestrømbarnehagene har fått en ny kvalitetsplan, kommer vi til å arbeide spesielt med omsorgs-, leke- og læringsmiljøet, deriblant også om å forebygge mobbing, krenkelser og utestenging. Barnehagene har en egen plan for håndtering av dette. For oss i Breidablikk er trivsel et viktig stikkord. Vi ønsker å være en barnehage der barn og voksne trives i hverandres nærvær. Vi tror også at voksnes trivsel smitter over på barna. Arbeidsmiljø og er en relevant del av barnas psykososiale miljø, siden de voksne er rollemodeller for barna. Trivsel er ferskvare, og noe man må jobbe for hele tiden.

Folkehelse: Det har vært fokus på folkehelse i samfunnet de siste årene, og vi har valgt å videreføre dette satsningsområdet. Målet har vært å sikre en bedre folkehelse for innbyggerne. I Breidablikk barnehage vil dette komme innunder hverdagsaktiviteter som måltider, lek og fysisk aktivitet. Barnehagen skal sammen med hjemmet gi barna sunne matvaner, lære god hygiene, legge til rette for allsidig lek og fysisk utfoldelse (ute og inne). I tillegg skal vi gi rom for hvile og trivsel. Som et ledd i å styrke den mentale helsen, jobber vi med bevisstgjøring av barns følelsesliv. Det handler f.eks om å sette ord på følelser, og det som eventuelt ligger bak. Noen barn trenger støtte til følelsesregulering, og kan komme styrket ut av at de etter hvert mestrer å stå i- og håndtere følelsene sine.

Følg med på månedsplanene fra avdelingene, for oppdatert informasjon om hvordan det arbeides med satsningsområdene.

Hvordan barnehagen virkeliggjør Rammeplanens innhold

I Breidablikk barnehage jobber vi ut fra et helhetlig lærings syn. Det vil si at alt som er lagt til grunn for utarbeiding av årsplanen, tas med videre inn i planene for barna fra måned til måned. Vi legger til rette for delingskultur og samarbeid mellom avdelingene gjennom å ha lik overskrift på temaarbeid, og lar samtidig individuelle tolkninger, interesser og tilpasninger prege innholdet i temaarbeidet. Denne oversikten viser hva alle avdelinger skal ha med fra Rammeplanen, som et minste felles multiplum gjennom temaarbeid og andre aktiviteter/rutiner.

Virkeliggjøring av Rammeplanens innhold i temaarbeid og daglig arbeid		
TEMA for 2023-24: LEKE- OG LÆRINGSMILJØ Vi opplever at noen barn strever med å uttrykke og forstå lekekoder. Det å delta i god lek og komme inn i det vi kaller "flytsonen" en viktig del av barns trivsel i barnehagen. Barn lærer gjennom lek, og for å komme dit må man først kunne leke. Voksenrollen er nøkkelen for å utvikle et godt leke- og læringsmiljø. Personalet bidrar med støtte og veiledning i lek, samt å bidra til at leken kan utvikle seg og utvides med flere elementer.		
Hovedmål:	Begrunnelse	Tiltak
<i>Barna skal oppleve et barnehagemiljø som er preget av lek, glede, læring og trivsel, og erfare at mobbing og krenkelser forebygges.</i>	Et godt barnehagemiljø bidrar til en god barndom og et positivt grunnlag for videre utvikling.	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet er aktivt til stede sammen med barna • Barns medvirkning tas med i personalets planlegging • Personalet følger opp tiltak som er bestemt i egen plan for psykososialt barnehagemiljø
Delmål knyttet til fagområdene:	Begrunnelse	Tiltak
Kommunikasjon språk tekst: Barna utvikler et rikt og variert språk.	Språket hjelper barn til å utvikle gode relasjoner med andre og mestre lek, læring og samarbeid.	<ul style="list-style-type: none"> • Øke barnas begrepsforståelse ved å benevne alt man gjør, og bruke støtte fra bilder og konkrete når det er naturlig. • Bruke sanger og bøker som er relevant for det avdelingen jobber med • Språkgrupper for de som har behov for det • Benytte metodikken Språkvekst for de som har behov for det
Kropp, bevegelse, mat og helse: Barna opplever overskudd og glede gjennom et sunt forhold til bevegelse, mat og helse.	Barnehagen har en samfunnsoppgave ved å bidra til at barna får vaner som bidrar til god helse.	<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelse gjennom f.eks, turer, dans, bevegelsessanger, regelleker og ballspill. • Samtale om sunn mat god drikke under måltider og matlaging

		<ul style="list-style-type: none"> • Barnehagen velger sunne alternativer når mat skal serveres i barnehagen • God håndhygiene • Tid til hvile
Kunst, kultur og kreativitet: Barna opplever at kunst, kultur og kreativitet er en forlengelse av våre tanker, erfaringer og følelsesliv.	Kunst, kultur og kreativitet er en naturlig måte for oss mennesker for å uttrykke og bearbeide inntrykk og følelser.	<ul style="list-style-type: none"> • Anerkjenn barnas estetiske uttrykksform • Gi barna tilgang til rom og materialer for allsidige uttrykk • Gi barna inspirasjon og ny kunnskap om teknikker og uttrykksformer • Benytte bærekraftige materialer
Natur, miljø og teknologi: <ul style="list-style-type: none"> • Barna får gode holdninger til å ta vare på miljøet og naturen • Barna opplever glede og nysgjerrighet ved å være ute i naturen • Barna opplever at digitale verktøy og teknologi er en naturlig del av hverdagen, uten at det går på bekostning av andre områder 	Barnas generasjon skal overta jorda, så de trenger gode holdninger og kunnskap om naturressurser, bærekraftig utvikling og nytenkning.	<ul style="list-style-type: none"> • Ruskenaksjon, kildesortering, gjenvinning, gjenbruk, rydde etter oss (bl.a på tur i skogen) • Ta utgangspunkt i barnas nysgjerrighet, interesser og forutsetninger. Vi benytter Nysgjerrigpermetoden. • Undersøke og eksperimentere med egenskaper i naturen, ulike materialer og teknologi • Følge prosesser ute i naturen gjennom året • Digitale verktøy benyttes for å finne kunnskap
Antall, rom og form: Barna blir kjent med former og strukturer som man møter igjen i samfunnet og i naturen.	Barna møter igjen matematiske begreper, tall, former, sortering og kategorisering i mange aktiviteter i samfunnet. Tidlig kjennskap til dette hjelper barna å forstå logiske sammenhenger i samfunnet.	<ul style="list-style-type: none"> • Barna har tilgang til, -og tar i bruk ulike typer spill • De voksne har en allsidig og bevisst holdning til bruk av matematiske begreper • Barna får erfaring med bruk av bl.a. tall/telling, mønster, logoer, lister, plassering, former og sortering
Etikk, religion og filosofi: Barna blir kjent med ulike verdier som er relevant i dagens samfunn, og utvikler respekt for ulikheter.	Vi er et multikulturelt samfunn, der verdier som toleranse, likeverd og solidaritet står i høysetet. Ulik religion, livsstil eller kultur er ikke et hinder for et sett av felles verdier.	<ul style="list-style-type: none"> • Være nysgjerrige på hverandres bakgrunn, for økt kunnskap og forståelse • Markere høytider som er representert i barnegruppa. • Formidle fortellinger og sanger som viser allsidigheten i samfunnet • Undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål
Nærmiljø og samfunn: Barna erfarer at alle mennesker, uansett alder, kjønn og andre forutsetninger, inngår i og bidrar til samfunnets fellesskap.	Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet (jf Rammeplanen s 47).	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet gir god plass for barns medvirkning i planlegging, aktiviteter og vurdering. • Barna får kjennskap til menneskerettighetene, barnekonvensjonen og barn i andre land gjennom temaarbeid om FN-dagen.

		<ul style="list-style-type: none"> • Aktiv bruk og utforsking av nærmiljøet • Vi markerer og snakker om nasjonale høytider og tradisjoner • Vi markerer Samenes nasjonaldag og blir bedre kjent med samisk kultur • Teater, foreldre og andre inviteres til arrangementer i barnehagen • Markere Pride med fokus på mangfold og respekt i et kjønnsnøytralt perspektiv. • Tett samarbeid med hjemmet
--	--	--

Barnehagens fokus og bruk av Kvalitetsplanen og andre felles kommunale planer

Barnehagen jobber særlig med kvalitetsplan for omsorgs-, leke- og læringsmiljøet. Det er laget en egen implementeringsplan for å sikre at alle blir godt kjent med innholdet og at ny kunnskap erverves. Vi benytter faglitteratur og erfaringsutveksling i månedlige Fagmøter. Forrige barnehageår leste personalet i barnehagen "Lekelyst" av Trude Brendeland, og vi tar med oss innholdet derfra videre. Dette barnehageåret fordypet vi oss i relasjonskvalitet mellom voksne og barn gjennom boken "Den autoritative voksenrollen i barnehage og skole" av Pål Roland.

Alle kvalitetsplanene legges til grunn for hvordan vi utøver vårt arbeide. Det er utarbeidet egne rutiner som ivaretar overgang barnehage-skole og tilvenning (både helt nye barn og interne overflyttinger). Kvalitetsplan for regneferdigheter tas i bruk når den foreligger. Hvordan vi kommer til å arbeide med planene kommer delvis fram av forrige avsnitt om Rammeplanens fagområder. Det videre arbeidet skisseres mer detaljert i månedsplanene.

Barnehagens arbeid med ivaretagelse av et godt psykososiale barnehagemiljø for alle barn

Barnehageloven fikk et nytt kapittel i 2021, som gir oss føringer for ivaretagelse av barnas psykososiale barnehagemiljø.

BREIDABLIKK BARNEHAGES PLAN FOR IVARETAKELSE AV ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ
<p>1. Forebygging:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. I hverdagen deler vi i smågrupper. Det er mye lettere å observere barnas sosiale liv når ikke alle er sammen på et sted. b. Personalet er aktivt til stede med barna c. Personalet jobber systematisk med sosiale ferdigheter

- i. Ha et fast punkt i månedsplanen om det sosiale miljøet og vennskap på avdelingen. Beskriv hvordan vi jobber med det sosiale miljøet og konfliktløsninger. Dette kan være forebyggende.
 - ii. Samtale med barna om inkludering, vennskap og situasjoner som oppstår
 - iii. Alle avdelinger gjennomfører kontaktbarometer 2 ganger i året, for å tilse at alle barn blir sett på en god måte. På avdelingsmøter tar man en gjennomgang av hvordan hvert enkelt barn har det, og hvordan vi opplever kontakten med foreldrene.
 - d. Kompetanseheving
 - i. Alle ansatte har lest og er kjent med Lillestrøm kommunes og Udirs innhold om temaet, for å være oppdaterte på hva man trenger å vite. Dette gjøres i lesetid/plantid.
 - ii. Barnehagen er kjent med Udirs kompetansepakke om trygt og godt barnehagemiljø, og benytter det som en ekstra støtte.
2. Aktivitet:
 - a. Hvis en voksen vet om, eller tror at et barn blir mobbet, plaget, eller på andre måter ikke har det bra, skal hun eller han gripe inn og stoppe krenkelsen med en gang, si ifra til styrer i barnehagen, undersøke hva som har skjedd, sette inn tiltak for å sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø.
 - b. Hvis du kjenner til eller får mistanke om at en annen ansatt krenker eller utestenger et barn, må du melde fra med en gang til styrer i barnehagen. Dette gjelder også ved vold og trakassering. Styrer skal melde fra til barnehageeier.
 - c. Når aktivitetsplikt er utløst, skal det lages en egen aktivitetsplan i samarbeid med barnets foreldre.

Fremgangsmåte:

 - i. Avdelingen starter undersøkelse og kartlegger situasjonen.
 - ii. Alt skal dokumenteres skriftlig.
 - iii. Ped.leder kaller inn til foreldresamtale raskt etter at denne bekymringen er kommet.
 - iv. Styrer skal alltid informeres. I alvorlige tilfeller skal også barnehageeier informeres.
 - v. Ped.leder utformer aktivitetsplan i samarbeid med foreldrene (og barnet der det er aktuelt). Det finnes en egen mal for dette. Barnets beste er et grunnleggende hensyn. Planen arkiveres i barnets mappe i kommunens arkivsystem,
3. Oppfølging:
 - a. Vurdér sammen med barn og foreldre om tiltakene har hatt forventet virkning, og avklar veien videre.
 - b. Styrer og barnehageeier involveres dersom man ikke har opplevd bedring.

Slik arbeider vi med å utvikle et inspirerende leke- og læringsmiljø til å styrke felleskapet og relasjonenes kvalitet

For oss handler dette først og fremst om voksenrollen. Det er vi som jobber i barnehagen som har ansvar for at miljøet i barnehagen inspirerer til lek og læring, og bidrar til å bygge fellesskap og relasjoner.

Avdelingene har tidligere foretatt en kraftig opprydding på avdelingene. Møbler og leker er gjennomgått. Rydding, ommøblering og nye innkjøp har gjort avdelingene mer oversiktlig. I forbindelse med flytting, tar vi med oss disse erfaringene videre. Vi vil lage hyggelige og inspirerende lekekroker som inviterer til god lek. Personalet deler barna inn i mindre grupper, og er da samtidig bedre på å fordele seg selv slik at de i større grad klarer å følge opp barnas behov som gruppe og individer. En tydelig og forutsigbar hverdag bidrar til at barna lettere føler seg trygge, og det er lettere å følge rutiner og hverdagslige gjøremål. Dagsplan og aktivitetstavle har vært nyttige virkemidler i denne prosessen.

Ved å gi god plass til barns medvirkning i hverdagen, får hverdagen en god flyt. Aktivitetene oppleves mer meningsfylte og engasjerende. Personalet ser samtidig til at mål og tiltak fra satsningsområder og fagområder kommer med.

Måten vi voksne tilnærmer oss barna på er av stor betydning for deres tilknytning, trygghet og trivsel. Personalet i barnehagen legger til rette for positiv utvikling gjennom lek, omsorg og læring. Vi benytter bl.a. trygghetssirkelen som et grunnlag for hvordan vi kan skape god relasjon med barna. Trygghetssirkelen er også et nyttig hjelpemiddel for foreldre. Se også mer om dette i kap. 10. I kvalitetsplanen for omsorgs-, leke- og læringsmiljøet, beskrives relasjonen mellom barn og voksne slik: "Forholdet mellom barn og voksne er asymmetrisk. Dette stiller store krav til hvordan voksne forvalter sin rolle. Den voksne har ansvar for kvaliteten på relasjonen og innholdet i den, samt forstå og ivareta barns ulike behov. Dette krever voksne som er «*Større, sterkere, klokere og gode*» (jfr. Brandtzæg, I., Torsteinson, S. og Øiestad, G. 2013). Disse fire elementene bør balanseres. Å være *større* betyr at man er mer erfaren enn barnet. At man er *sterkere* betyr at man som voksen holder fast ved noe. *Kloketen* ligger i at den voksne ser bak barnets umiddelbare ønsker, og forstår hva barnet har behov for. Samtidig skal den voksnes *godhet* være til stede i alt man gjør overfor barnet (Øiestad 2011). En slik forståelse hos de voksne ligger til grunn for kjennetegnbeskrivelsene."

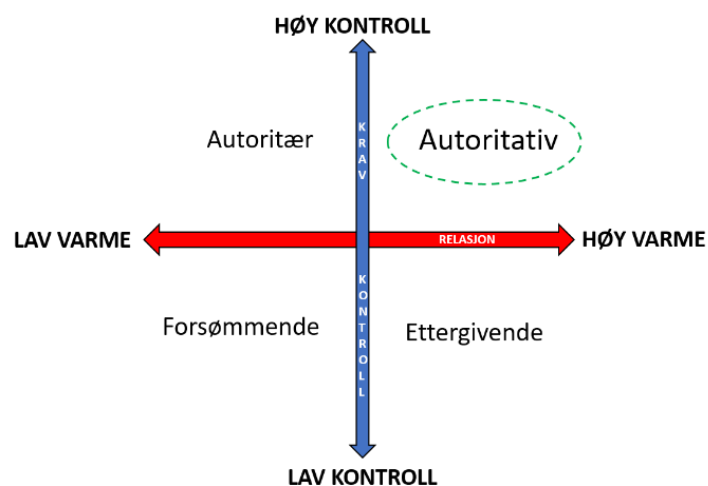
ALLTID VÆRE STØRRE, STERKERE, KLOKERE OG GOD

Når mulig: følg barnets behov

Når det er nødvendig: ta tak

Personalet har som mål, å være autoritative voksne. Vår kvalitetsplan beskriver det slik:

Forskning fremhever den autoritative voksenstilen som den beste i møte med barn. Begrepet «autoritativ» er hentet fra Diana Baumrinds forskning knyttet til ulike oppdragelsesstiler hos foreldre, og i mindre grad til isolerte samspillssekvenser (Baumrind 1991, ref. fra Ildøe & Roland 2017). Baumrind sin modell tar utgangspunkt i to dimensjoner, relasjon- og krav/kontrolldimensjonen. Relasjonskvaliteten hos en omsorgsgiver kan plassere seg mellom høy og lav varme. Graden av kontroll kan tilsvarende plassere seg mellom høy og lav kontroll. Omsorgsgivers plassering danner grunnlaget for fire oppdragelsesstiler eller voksenroller. Den foretrukne og utviklingsfremmende voksenrollen er «den autoritative». De mindre foretrukne og utviklingsfremmende rollene er «autoritær, ettergivende og forsømmende».

I barnehagen benytter vi disse modellene til å reflektere over egen praksis, som en del av vår utvikling som fagpersoner. Barnehagen er en lærende organisasjon, der vi som ansatte hele tiden må tilpasse vår praksis til nyere forskning.

Hvert barn er unikt, med alt det innebærer av gleder og utfordringer.

Noen barn trenger hjelp til f.eks. egenledelse, følelsesregulering, språk, lekeferdigheter eller sosial samhandling. For personalet i barnehagen er det vanlige problemstillinger, som vi jobber mye med gjennom allmenpedagogikken. En forutsigbar hverdag skaper trygghet, og forutsigbarhet skaper vi gjennom faste rutiner. I barnehagen blir barna forberedt på hva som skal skje gjennom gjentakende dagsrytme og informasjon i samling. Dette visualiseres også på dagstavle. Bildene på dagstavle bidrar til å forsterke forutsigbarheten. Innenfor de faste rammene opplever barna raushet, varme, omsorg, støtte, lek og læring. - Alle faktorer som kan bidra til å skape mestringsglede og trivsel. Vi jobber mye i mindre grupper i løpet av barnehagedagen, for at barna i mest mulig grad skal kunne utvikle seg i sitt tempo og innenfor sin nærmeste utviklingssone. - Nivå er viktigere enn alder.

6 Barnas progresjon.

"Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. (...) Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og for barnegruppe" (jf. Rammeplanen, s. 37). Gjennom systematisk og regelmessig observasjon og dokumentasjon av barns læring og utvikling, kan vi bedre legge til rette for det enkelte barn og ta hensyn til den enkeltes behov. God dokumentasjon og jevnlig vurdering av barnehagens pedagogiske arbeid, gir oss kunnskap som bidrar til å utvikle barnehagen videre.

Dokumentasjon skal være skriftlig, men kan også vises gjennom bilder av barnas aktiviteter, og utstillinger av ting de har laget. I pedagogisk dokumentasjon er prosessen i fokus, og ikke nødvendigvis det ferdige resultatet. Ifølge Rammeplanen, må dessuten et etisk perspektiv legges til grunn ved dokumentasjon.

Generelt om progresjon i barnehagesammenheng

Rammeplanen (s. 44) sier følgende: "Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets-, og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter".

Hele personalet i barnehagen involveres i planlegging, gjennomføring og evaluering av det pedagogiske innholdet. Samtidig har pedagogiske ledere og styrer et overordnet ansvar. Foreldre involveres gjennom SU (samarbeidsutvalg), foreldremøter og foreldresamtaler. Barna involveres i planleggingen på avdelingene, i tillegg til at personalet tar hensyn til det de observerer i barnas lek og gruppedynamikk. I tillegg til Rammeplanen, arbeider barnehagen ut fra Plan for Kvalitetssikring av omsorgs-, leke- og læringsmiljøet. Planen tar for seg områdene relasjon mellom voksne og barn, voksenledelse, lek, relasjon mellom barn, språk, medvirkning og samarbeid mellom barnehage og hjem.

Hvordan barnehagen jobber for å fremme barns behov for omsorg

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet», jf. Rammeplanen s. 19.

Måten vi voksne tilnærmer oss barna på er av stor betydning for deres tilknytning, trygghet og trivsel. Den enkelte ansatte har ansvar for å gjøre sitt beste for å skape en god relasjon til barna i barnehagen. Vi benytter bl.a. trygghetssirkelen som et grunnlag for hvordan vi kan skape god relasjon med barna. Trygghetssirkelen er også et nyttig hjelpemiddel for foreldre. Barna skal oppleve at vi voksne er til stede for dem, at vi ser dem, og at vi anerkjenner dem. Barna skal oppleve at den voksne responderer på dets signaler, og at kroppsspråk og toneleie er i samsvar med det de sier. Barnet skal oppleve varme og at den voksne ønsker det beste for

barnet. Når barnet får god omsorg og kjenner seg trygg på tilknytningspersonen og omgivelsene, tør barnet og utforske omgivelsene enda mer før det trenger nytt påfyll av omsorg, støtte og anerkjennelse. Barn gjør som sine rollemodeller, så det er viktig at personalet i barnehagen er bevisst sin rolle. Når barn viser omsorg for andre, trenger de å bli sett og anerkjent for handlingen. Barn som opplever å få god omsorg, blir selv gode omsorgsgivere gjennom oppmuntring, støtte og anerkjennelse.

Hvordan barnehagen arbeider for å fremme danning

«Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter (...) Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette (...) Gjennom danning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling», jf. udir.no.

For å skape gode dannelsesprosesser, tar vi utgangspunkt i gode voksen-barn relasjoner. Den voksne er til stede for å støtte oppunder barnets nysgjerrighet (ref. Nysgjerrigpermetoden), skaperglede og livsmestring. Den voksne gleder seg sammen med barnet, og avpasser støtte etter barnets behov. Sosiale ferdigheter, solidaritet og samhold fremmes gjennom positiv samhandling, mestring og anerkjennelse. Dialog og undring bidrar til kritisk tenkning og etisk vurderingsevne. Denne prosessen starter forsiktig når barna er små, og øker etter hvert som barnet utvikler evne til resonnering, konsekvensforståelse, følelsesregulering kommunikasjon. Barns medvirkning bidrar til at barnet kjenner seg inkludert og opplever tilhørighet.

Hvordan barnehagen arbeider for å ivareta barnas behov for lek

Lek er barnets naturlige væremåte og uttrykksform, som har flere funksjoner. I et utviklingspsykologisk perspektiv, handler det om å bearbeide inntrykk, opplevelser og følelser. I et læringsperspektiv, handler det bl.a. om å øve seg på det som venter i livet, i tillegg til at det er en viktig arena for kommunikasjon og språkstimulering. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen. Det sier også Rammeplanen. Lek for lekens skyld, er vel så viktig. Barna trenger tid og rom til å boltre seg og ha det gøy handler om å kunne leve i nuet. Barndommen er det som skjer nå for barna. Leken er barnas viktigste arena for å skape relasjoner med andre barn. I leken kan man prøve ut hva det vil si å samarbeide, ta ulike roller, og utfolde seg kreativt. Det er en læringsarena der det som skjer er på barnets premisser. Den voksnes rolle i leken drøftes ofte i personalgruppen. Den voksne må være til stede i leken eller ved leken. Den voksne kan være delaktig i leken eller være observatør og veileder på sidelinjen. Den voksnes rolle er viktig for å kunne bidra til å utvide leken så den varer lenger og blir mer kompleks. Den voksne bidrar med å forbygge utestenging fra leken ved å veilede de som er i gang med lek, og de som trenger hjelp til å komme inn i lek. På den måten får flere innpass i leken. Den voksne observerer enkeltbarns lekekompetanse, og bidrar til progresjon hos den enkelte. I tillegg observeres barnegruppa, for å finne ut hva gruppa trenger for å få en positiv utvikling i leken. Barn lek inspireres bl.a. av erfaringer, kulturopplevelser, eldre barns lek, You Tube, TV eller spill. Den voksne må anerkjenne hvor lekens innhold kommer fra, og bidra til en positiv form på leken. Gjennom temaarbeid kan vi forsøke å gi barn en felles plattform for innspill til lek. Å delta i lek og finne venner, er ofte utgangspunktet for barns trivsel, danning og læring i barnehagen. Vi streber alltid etter å legge til rette for nok tid til lek i barnehagehverdagen.

Hvordan barnehagen arbeider for å fremme læring

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre», jf. Rammeplanen, s. 22. Gjennom temaarbeidet jobber vi med

barnehagens satsningsområder og Rammeplanens fagområder, i et helhetlig læringsperspektiv. Barnehagen har kommet frem til et felles tema, som i år er leke- og læringsmiljø. Temaarbeidet utvikles videre gjennom avdelingsvise prosjekter basert på barnas interesser. Vi benytter pedagogisk dokumentasjon som arbeidsmåte, der barns medvirkning er en viktig faktor. Gjennom månedsplanene vil avdelingene informere om hvordan de tilnærmer seg temaet. Siden barnas interesser og modningsnivå er ulike, vil innholdet og framdriften i temaarbeidet variere fra avdeling til avdeling. Vi legger samtidig til rette for at personalet kan hente inspirasjon og idéer hos hverandre, på tvers av avdelingene. - For å inspirere barnas lek og utforskning, må personalet vise engasjement og undre seg sammen med barnet. Gjennom kunnskap om barnas utviklingsnivå, kan man planlegge aktiviteter som stimulerer til allsidige læringsprosesser. Dette bidrar til å legge til rette for progresjon i barnas utvikling og læring. Gjennom evaluering og pedagogisk dokumentasjon, fremstår temaarbeidet som et prosjektarbeid for avdelingen. Temaarbeidet pågår gjennom hele året.

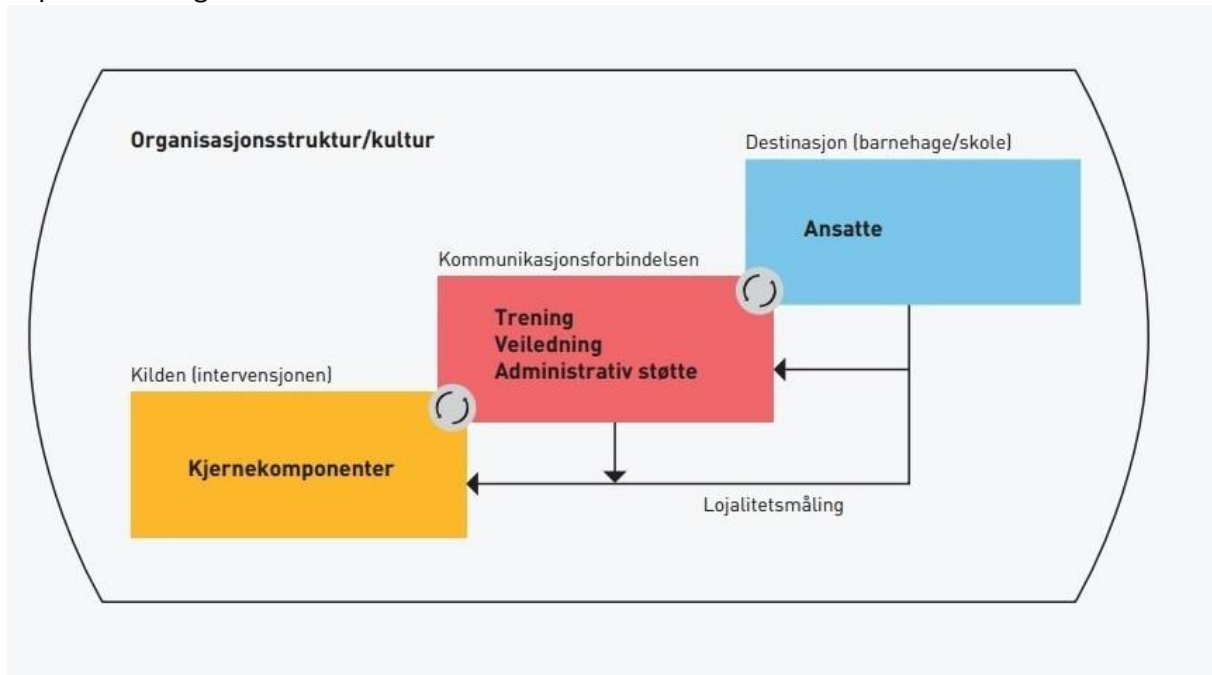
«**Pedagogisk dokumentasjon** innebærer observasjon, dokumentasjon, deling, refleksjon, tolkning og valg i denne bestemte rekkefølgen. Pedagogisk dokumentasjon innebærer eksperimenterende og undersøkende holdning, og henger sammen med et barnesyn der alle barna ses på som kompetente med evne, vilje og lyst til utforskning, lek og læring. Barns medvirkning og demokrati er sentrale i hele prosessen med pedagogisk dokumentasjon. Pedagogisk dokumentasjon tar utgangspunkt i det barna er opptatt av som grunnlag for prosjektarbeid» (pedagogisk dokumentasjon i barnehagen, veiledning, UDIR). Pedagogisk dokumentasjon benyttes til å vise progresjonen i lek og læring, gjennom temaarbeidet. Det enkelte barns utviklingsnivå og barnegruppas interesser er utgangspunkt i arbeidet, med vekt på mestring innenfor nærmeste utviklingszone (jf. Lev Vygotskij). "Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmåte som handler om å gjøre pedagogisk arbeid synlig og åpent for tolkning, dialog, diskusjon og innsikt. Dokumentasjonene av barnehagens praksis blir til pedagogisk dokumentasjon når personalet og barna reflekterer over og diskuterer den. Arbeidsmåten kobler sammen verdier, praksis, barnehagens mandat og pedagogiske og filosofiske teorier, og synliggjør dermed hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver» (pedagogisk dokumentasjon i barnehagen, veiledning, UDIR). Det er ikke resultatet som er målet, men prosessen.

7 Barnehagens arbeid med endring, fagutvikling og implementering

For å kunne jobbe med endring og fagutvikling, må vi først og fremst jobbe med holdninger og kultur. Dette er ferskvare, og noe vi i Breidablikk har jobbet med i mange år. Det handler om å forstå at vi må henge med på utviklingen i samfunnet selv om vi følte at vi gjorde en god jobb for 20 år siden (barnehagen vår er tross alt en del år, og mange har jobbet her lenge).

I Breidablikk jobber vi med dette på avdelingsmøter, fagmøter, personalmøter og planleggingsdager. For nye områder lager vi implementeringsplan. Når vi går gjennom nye fagfelt og lignende på personalmøter og planleggingsdager, er det som blir gjort i hverdagen vel så viktig. Det å øve på nye oppgaver eller metoder må det settes av god tid til. Underveis diskuterer vi hvordan ting fungerer, og vurderer om noe skal justeres. Fixsen m.fl. (2005) har

laget en oversiktsmodell for arbeid med implementering, (ref. frå Roland & Westergård red., 2015, s.22). Breidablikk bruker denne modellen som utgangspunkt i vårt implementeringsarbeid.

Når vi har Fagmøter benytter vi det som heter Lærende møter. Personalet er delt inn i mindre grupper. Man må møte forberedt, og delta aktivt. Til neste gang avtaler vi hva man skal øve seg på, så har vi en erfaringsutveksling rundt det neste gang vi møtes.

Kompetanseheving lager vi en egen plan på for barnehageåret. Vi benytter oss av kurs fra kommunens kompetansekatalog, og eksterne kurs ved behov. Vi deltar på BTI-nettverk, og samlinger som omhandler implementering av kvalitetsplanen. Det hentes også inn personer som kan gi kurs eller foredrag på personalmøter og planleggingsdager.

Personalet kommer med innspill til ønsker og behov gjennom direkte forslag, medarbeidersamtaler eller 10-faktorundersøkelse (undersøkelse for ansatte).

8 Vurdering og analyse av måloppnåelse 2022 - 2023.

Her vurderes måloppnåelse og gjennomføring av tiltak fra forrige barnehageår.

1. Fokusområde fra Virksomhetsplan barnehageområdet
2. Fokusområde knyttet til Implementering av Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø

3. Barnehagens utviklingsområder (knyttet til barnehagens evaluering og analyse av eget ståsted/arbeid)

1. Virksomhetsplan barnehageområdet

Mål 2022/23:

1.1 Barnehagen har kunnskap om og gode rutiner for arbeid med psykososialt barnehagemiljø

Tiltak:

- 1.1.1 Personalet bruker rutineene for kommunen og enheten for å opprettholde et godt psykososialt barnehagemiljø.
- 1.1.2 Barnehagen fortsetter arbeidet med Udirs kompetansepakke som et ledd i kompetanseheving av hele personalgruppen

Måloppnåelse og vurdering:

Se kap. 5 for rutinebeskrivelse. Personalet har kunnskap om og gode rutiner for arbeid med psykososialt barnehagemiljø. I tillegg til gjennomgang på personalmøter og planleggingsdag, ble Udirs kompetansepakke om temaet benyttet på høsthalvåret. Arbeidet fortsetter for å få alle rutiner godt nok innarbeidet i hele personalgruppen. Dette vil være et kontinuerlig arbeid, både for å lære opp nye ansatte og for å gi oppfriskning til resten av personalgruppen. Noen avdelinger har ikke gjennomført kontaktbarometer, så det må følges opp kommende barnehageår. Der aktivitetsplikt er utløst, er det blitt laget aktivitetsplan i samarbeid med foreldre.

2. Kvalitetsplan for omsorg- leke og læringsmiljø

Mål 2022/23:

2.1 Barnehagens fysiske og psykiske leke – og læringsmiljø skal bidra til et inkluderende og inspirerende fellesskap

2.2 Barnehagen har økt bevissthet og forståelse av den autoritative voksnes ansvar for relasjonskvaliteten

Tiltak:

- 2.1.1 Personalet benytter erfaring og kunnskap som er tilegnet hittil i etablering av avdelingene i forbindelse med flytting fra Skjetten til Strømmen.
- 2.1.2 Gjennom erfaringsutveksling og videre kompetanseheving, justerer personalet egen praksis.

Måloppnåelse og vurdering:

Personalet i Breidablikk er bevisst på hvordan det fysiske miljøet kan tilrettelegges for å skape et inkluderende og inspirerende leke- og læringsmiljø. Vi har lest «Lekelyst» av Trude

Brendeland. På Fagmøter har vi knyttet innholdet i «Lekelyst» til kvalitetsplanen og egen praksis. Vi har deltatt på fagkveld med Trude Brendeland, og det ga en fin oppfriskning av innholdet. Vi har hatt leke- og læringsmiljø som tema i forbindelse med flytting, som inspirasjon til innredning og tilrettelegging av det fysiske miljøet. Personalet har en del kunnskap om hvordan den autoritative voksne tar ansvar for relasjonskvaliteten. Dette vil vi har mer fokus på kommende barnehageår. Vi leser nå «Den autoritative voksenrollen i barnehage og skole» av Pål Roland. Det vil leses opp til refleksjon og praktisk øving i forbindelse med fagmøter kommende barnehageår. Det har vært utfordrende å drive fagutvikling det siste barnehageåret fordi alle stillinger ikke har vært besatt. Vikarer får ikke like god opplæring, og har ikke samme eierforhold til det pedagogiske innholdet. Dette er bedret nå, og vil forhåpentligvis bli enda bedre kommende barnehageår.

3. Barnehagens utviklingsområder

Mål 2022/23

3.1 Personalet er tilstedeværende voksne i alt arbeid i barnehagen.

3.2 Språkstimulering er tilpasset barnas nivå og behov.

3.3 Livsmestring og helse er fremtredende i det pedagogiske innholdet

3.4 Bærekraftig utvikling går igjen som en rød tråd i barnehagens hverdag

Tiltak:

3.1.1 Personalet er der barna er, i lytteavstand og lyttehøyde.

3.1.2 Personalet møter hverandre, barn, foreldre og andre, med interesse og positivt løsningsfokus. Vi tar heller kontakt en gang for mye en gang for lite.

3.3.1 Personalet jobber aktivt med å støtte barnas utvikling av sosiale ferdigheter, med utgangspunkt i Kari Lamers teori og Kvalitetsplanen.

3.3.2 Vi snakker om sunn mat som er bra for kroppen og hjernen når vi forbereder og gjennomfører måltider, og tar det med i foreldresamarbeidet.

3.3.3 Barna er fysiske aktive hver dag, fortrinnsvis ute. Vi går på turer og legger tilrette for bevegelsesleker, regelleker og ballspill.

3.4.1 Vi velger bærekraftige materialer i planlegging av aktiviteter og innkjøp, der det er mulig.

3.4.2 Barna får kjennskap til hvordan de kan bidra til å bevare jorda gjennom gjenvinning, gjenbruk, strømbesparing og vannsparing.

Måloppnåelse og vurdering:

Tilstedeværende voksne: Målet om å være tilstedeværende voksne i alt arbeid i barnehage er omfangsrikt og krevende, samtidig noe av det viktigste vi gjør. Vi har jobbet med elementer av dette tidligere, så det er ikke ukjent. Det å heller ta kontakt for ofte enn for sjeldent, har blitt

et gjentakende mantra, og det vil det fortsatt være. Det gjelder samarbeidende instanser, foreldresamarbeid og i relasjon med hverandre som kollegaer. Relasjonen til barna har vi knyttet til kvalitetsplanen og kjennetegnene vi finner der. Videre jobber vi med relasjonskvalitet, i forbindelse med arbeidet med leke- og læringsmiljø.

Språkstimulering: Barnehageåret 2022/23 hadde Breidablikk ca. 76 % minoritetsspråklige barn. Språkstimulering er derfor en naturlig del av hverdagen. Våre arbeidsmåter er tilpasset det at flertallet av barna trenger litt ekstra språkstimulering. Vi benytter visuell støtte som dagstavle på alle de store avdelingene. Ved behov benyttes det også bildestøtte fra bilder som personalet kan bære med seg. Vi har benyttet Språkvekst, og personalet har hatt språkgrupper med støtte fra språkpedagog. Vi har språkpedagog ansatt i 100 % stilling, og vi ser at det har stor verdi for barn som trenger litt ekstra språkstøtte. Språkpedagogen har bl.a. bidratt med kartlegging, observasjoner, språkgrupper, og som støtte i foreldresamarbeidet.

Livsmestring og helse: Avdelingene jobber med livsmestring og helse hver dag, gjennom å gi barna støtte og veiledning i bl.a. lek, samspill, konflikter, kommunikasjon og egenledelse. Noen trenger også hjelp til å sette ord på- og håndtere følelser. Barna har ulike forutsetninger når de begynner i barnehagen, så noen trenger mer støtte enn andre. Vi ønsker at barna skal være rustet til å møte livet de har foran seg, og bli selvstendige individer som fungerer godt i fellesskap med andre. Vårt arbeid med dette er knyttet til Kvalitetsplanen. Vi har tatt opp sosiale ferdigheter og følelser i samling, og vi støtter i alle hverdagssituasjoner. Det er derfor viktig at personalet er til stede der barnas aktivitet skjer. Når det gjelder fysisk helse har vi veiledet noe om innhold i matpakke, og vi har gitt rom for fysisk lek som løping, klatring, sykling, ballspill og balansering. Mental helse kan relateres til punkt 1 om trivsel og psykososiale forhold. Vi har invitert til foreldresamtaler i tilfeller der vi ser tegn til at noen kan streve mentalt eller emosjonelt.

Bærekraftig utvikling: Gjennom hverdagsrutiner, er barna i Breidablikk vant til at avfall sorteres. De vet at de skal bruke forskjellige søppelbøtter til papiravfall, restavfall og matavfall. Gjennom aktiviteter som Forut og markering av FN-dagen, har barna fått innblikk i hvordan barna i verden har det. Noen barn har selv opplevd flukt og fattigdom. Gjennom aktiviteter som omhandler naturen og årets gang, har vi sett at naturen går i dvale til vinteren og våkner til liv på våren. Vi har erfart at det er viktig å ta vare på naturen, for at dyr og mennesker skal ha noe å leve av. Vi følger med naturen i nærmiljøet, og plukker søppel hvis vi kommer over det. Ellers i barnehagen forsøker vi å velge naturmaterialer til lek og forming der det er mulig. Vi forsøker å ta vare på leker og utstyr, og forsøker å bruke mindre plast og papir.

Oppsummering:

Våre mål er noe som vi alltid holder tak i. Selv om mye er bra, er det alltid et forbedringspotensial. Et mål er noe man skal strekke seg etter. Er det ikke nådd, vil det videreføres. Forrige barnehageår har vi nådd våre mål helt eller delvis. Satsningsområder og mål for virksomhetsplan videreføres. Vi ønsker at alle har et eierforhold til innholdet i målene og tiltakene. Vi har også vært lydhøre for innspill fra foreldre. Personalet har deltatt i evaluering og gjennomgang av mål og tiltak.

9 Plan for kvalitetsutvikling og implementering.

<ol style="list-style-type: none">1. Fokusområde fra Virksomhetsplan barnehageområdet2. Fokusområde knyttet til Implementering av Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø3. Barnehagens utviklingsområder (knyttet til barnehagens evaluering og analyse av eget ståsted/arbeid)
<h3>1. Virksomhetsplan barnehageområdet</h3> <p>Mål 2023/24:</p> <p>1.1 Barnehagen har kunnskap om og gode rutiner for arbeid med psykososialt barnehagemiljø</p>
<p>Tiltak</p> <p>1.1.1 Personalet bruker rutinene for kommunen og enheten for å opprettholde et godt psykososialt barnehagemiljø.</p> <p>1.1.2 Barnehagen fortsetter arbeidet med Udirs kompetansepakke som et ledd i kompetanseheving av hele personalgruppen.</p>
<h3>2. Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø</h3> <p>Mål 2023/24:</p> <p>2.1 Barnehagens fysiske og psykiske leke – og læringsmiljø skal bidra til et inkluderende og inspirerende fellesskap</p> <p>2.2 Barnehagen har økt bevissthet og forståelse av den autoritative voksnes ansvar for relasjonskvaliteten</p>
<p>Tiltak</p> <p>2.1.1 Personalet fortsetter å la seg inspirere av Lekelyst boka med jevne mellomrom for å oppdatere lekemiljøet.</p> <p>2.1.2 Gjennom erfaringsutveksling og videre kompetanseheving, justerer personalet egen praksis.</p>
<p>Tiltak</p> <p>2.2.1 Ledergruppa i barnehagen setter relasjonskvalitet og den autoritative voksnes ansvar på agendaen og lager implementeringsplan for dette.</p> <p>2.2.2 Det settes av tid på ledermøter, fagmøter og personalmøter for erfaringsutveksling og kompetanseheving.</p> <p>2.2.3 Personalet bruker boka «Den autoritative voksenrollen i barnehage og skole» som inspirasjon til kompetanseheving på fagmøter.</p> <p>2.2.4 Ped.ledere setter av tid til lesetid til assistentene/fagarbeiderne så de får tid til å forberede seg til fagmøtene.</p>
<h3>3. Barnehagens utviklingsområder</h3> <p>Mål 2023/24</p> <p>3.1 Personalet er tilstedeværende voksne i alt arbeid i barnehagen.</p>

<p>3.2 Språkstimulering er tilpasset barnas nivå og behov.</p> <p>3.3 Livsmestring og helse er fremtredende i det pedagogiske innholdet.</p> <p>3.4 Bærekraftig utvikling-rød tråd i barnehagens hverdag</p>
<p>Tiltak</p> <p>3.1.1 Personalet er der barna er, og er engasjerte og lyttende.</p> <p>3.1.2 Personalet møter hverandre, barn, foreldre og andre med interesse og positivt løsningsfokus. Vi tar heller kontakt en gang for mye en gang for lite.</p>
<p>Tiltak</p> <p>3.2.1 Det legges vekt på språkstimulering i alle aktiviteter, både hverdagsrutiner og planlagte aktiviteter.</p> <p>3.2.2. Det benyttes pedagogiske observasjonsmetoder og kartlegging i forbindelser med tiltak som bl.a språkvekst og språkgrupper.</p>
<p>Tiltak</p> <p>3.3.1 Vi jobber i tråd med Kari Lamers teori og kvalitetsplanen, og vi utvikler oss videre med Pål Rolands bok om Autoritative voksne.</p> <p>3.3.2 Vi snakker om sunn mat som er bra for kroppen og hjernen når vi forbereder og gjennomfører måltider, og tar det med i foreldresamarbeidet. Vi veileder foreldre om innhold i matpakker, ved behov. Men vi har snakket om at f.eks. fisk, frukt, grønnsaker og bær er bra å spise.</p> <p>3.3.3 Vi er ute hver dag, og går på turer. Personalet skal være aktive og tilstedeværende ute.</p>
<p>Tiltak</p> <p>3.4.1 Vi ønsker å prioritere bærekraftige materialer. Vi foretrekker naturmaterialer og bærekraftig/miljøvennlig materiell i formingsproduksjon, som for eksempel tre, papir, naturlige tekstiler og ull</p> <p>3.4.2 Vi kildesorterer og forsøker å reparere ting/leker som blir ødelagt. Vi oppfordrer barn til å være måteholden i bruk av vann og papir.</p>

10 Overganger

Tilvenning ved start i barnehagen:

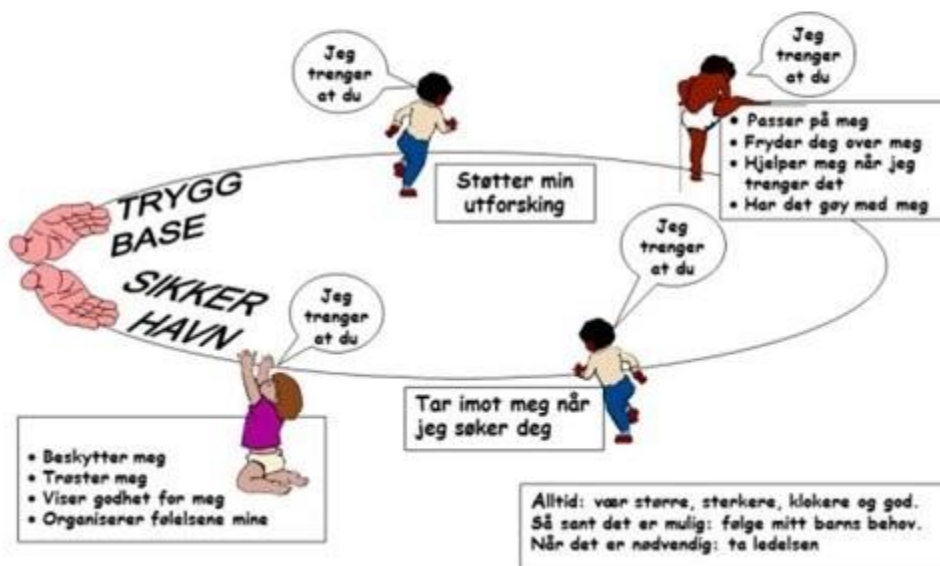
Ved oppstart i barnehage følges «Kvalitetsplan for tilvenning i barnehagene i Lillestrøm kommune» av alle kommunale barnehager. Barn starter ofte i barnehagen når de er rundt ett år. Dette er en sårbar periode fordi barnet er midt i utviklingsprosessen med å knytte seg til sine foreldre. Med denne tilknytningen som en base skal de knytte seg til personalet i barnehagen. For å legge til rette for at tilknytningen mellom barnet og personalet skal bli god, arbeider derfor personalet i barnehagene i Lillestrøm etter en felles kommunal plan for tilvenningen. Denne planen er forankret i tilknytningsteorien. Det skaper trygghet for foreldre

og barn å vite hvem deres tilknytningsperson er, og slippe å forholde seg til mange nye mennesker i starten. Når tilknytningen er etablert kan tilknytningspersonen brukes som en base for utforsking av andre relasjoner og barnehagens miljø. Etter hvert som barnet blir trygt og godt kjent i barnehagen, kan antall voksne barnet skal bli kjent med utvides. Som faglig utgangspunkt for tilvenning i barnehagen bruker personalet begreper hentet fra Circle of security (circleofsecurity.net). Det innebærer blant annet at den voksne gir sensitiv og tilpasset omsorg med utgangspunkt i barnets behov. Den voksne skal være en «trygg havn» for fysisk nærhet, trøst og støtte ved behov. Den voksne skal også være en «trygg base» for barnets utforsking. Fordi barn og foreldre er forskjellige og kommer til barnehagen med ulike behov, må tilvenningsperioden planlegges og gjennomføres på best mulig måte ut fra den enkelte families behov. For noen barn er det tilstrekkelig med en kortere tilvenningsperiode, mens andre barn trenger lengre tid. Nyere forskning viser at det beste er at barnehagen har fleksible rutiner for hvor lenge foreldrene kan være sammen med barnet i barnehagen ved oppstart. Vi setter av fem dager som et utgangspunkt. Alle som takker ja til plass får først en e-post fra styrer med informasjon om oppstart og tilvenningsperioden. Det inviteres til foreldremøte i juni, for foreldre som har fått barnehageplass i hovedopptaket. Ped.leder tar kontakt med foreldre før oppstart, for å planlegge tilvenningen og utveksle eventuell informasjon. Alle får utnevnt en kontaktperson for tilvenningsperioden. Den første dagen er man i barnehagen en time, så utvides tiden dag for dag etter avtale med personalet. Foreldrene som er med barna i utforskningen der det er naturlig, og bidrar som trygg base og trygg havn. Barnet kan gjerne ha med et «overgangsobjekt» for å skape trygghet, som klut, smokk, teppe, bamse, el.l. Det inviteres til ny samtale etter 4-6 uker.

Trygghetssirkelen

Foreldre med fokus på barnets behov

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

Overgangsrutine mellom avdelingene:

Barn som bytter avdeling, får tid til å bli kjent med avdelingen i god tid før oppstart. Den vanligste årsaken til avdelingsbytte er avdelingenes aldersinndeling, f.eks når man går fra liten eller mellom, til stor avdeling. Da skjer byttet i forbindelse med sommerferien. Man går på sin gamle avdeling fram til ferien, og begynner på ny avdeling etter ferien. I ukene før ferien setter vi opp faste, ukentlige besøksdager. Da er skolestarterne ute, og besøkende fra småbarnsavdelingene/mellomavdelingen har mulighet til å bli bedre kjent med personalet, de andre barna på avdelingen og avdelingens leker og utforming. Etter hvert som de har blitt bedre kjent, kan de også komme på besøk til ulike aktiviteter, utelek eller måltider. Hvis det er særskilt informasjon som skal utveksles, inviteres det til foreldresamtale der ped.leder fra den nye avdelingen deltar.

Overgang mellom barnehage og skole:

Ved skolestart følges «Kvalitetsplan for overgang fra barnehage til skole og SFO» av alle kommunale barnehager. For mange barn er det stas å være blant de eldste i barnehagen, og endelig få være med i førskolegruppa. De store avdelingene har ukentlige førskolegrupper som innebærer bl.a. lese- og skriveforberedende aktiviteter, høytlesning, turer og skolebesøk. I samling snakker de bl.a. om hva det vil si å gå på skole. Noen gleder seg og noen gruer seg. Barna får mulighet til å snakke om hvilke tanker de har rundt skolestart. Skolebesøk og andre turer for skolestarterne skjer på tvers av avdelingene. Foreldre har overgangssamtale med ped.leder i løpet av det siste halvåret før skolestart. Her blir man enige om hva som skal sendes til skolen av informasjon og dokumentasjon. Dersom særskilt informasjon skal utveksles, holdes det overgangssamtale der foreldre, barnehage (ped.leder og styrer) og skole (inspektør/sosiallærer og SFO-leder) deltar, samt evt. andre samarbeidspartnere.

11 Foreldresamarbeid.

Generelt om foreldresamarbeid

For oss som jobber med barna, er det avgjørende å ha et tett foreldresamarbeid. Den daglige kontakten er den viktigste. Hvis man ikke rekker å snakke sammen i hente-/bringesituasjoner, benytter vi også sms, e-post og Vigilo. Vigilo er en kommunikasjonsplattform og arbeidsverktøy der alle foreldre har tilgang til sine barn. Gjennom Vigilo får man også tilsendt informasjon, som bl.a. månedsplaner som viser det pedagogiske innholdet og aktiviteter. Her er noen av møteforaene:

- Foreldreråd
 - FAU er et organ som representerer alle foreldrene i barnehagen, og er et bindeledd mellom barnehagen og foreldrene. De har møter på kveldstid, og står ansvarlig for ulike arrangementer som bl.a. sosiale sammenkomster, juletreff og sommerfest. To av medlemmene i FAU sitter i barnehagens Samarbeidsutvalg (SU). Medlemmene velges for ett år om gangen. Valget skjer på høstens foreldremøte.
- SU

- Samarbeidsutvalget består av to foreldrerepresentanter, to personalrepresentanter og eiers representant (styrer). Saker som tas opp til informasjon og drøfting i SU, angår barnehagens drift og innhold.
- Foreldremøter
 - Det avholdes som regel to foreldremøter i året, et på høsten og et på våren. Høstmøtet er ofte et informativt møte om det pedagogiske innholdet kommende barnehageår. På våren er det mer åpent, og man kan f.eks ha tema som foreldre ønsker seg, eller drøfte innspill fra foreldreundersøkelse.
- Utviklingssamtaler
 - Vi legger til rette for to utviklingssamtaler i året. En på den tiden da barnet fyller år, og en etter omtrent et halvt år som oppfølging. Det er vanlig praksis å ha flere samtaler når det er behov for det.

12 Våre samarbeidspartnere

- Pedagogisk psykologisk avdeling (PPA)
- Helsestasjon
- Skolene
- Barneverntjenesten
- Psykisk helse og familiestøtte
- Tildeling barn- og unge
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI –tverrfaglig drøfting)
- NAV

(listen er ikke uttømmende for hver enkelt barnehage)

13 Kalender.

- Oversikt planleggingsdager og arrangementer:

Måned:	Dato:	Aktivitet:	
August	Fra 01.08.23	Tilvenning	Nye barn starter
September	07.-08.09.23	Planleggingsdager	Barnehagen er stengt
	18.-22.09.23	Brannvernuke	Tema: brannforebyggende holdninger og evakueringsøvelse
Oktober	24.10.23	Markere FN-dagen	Vi har FN-tema hele måneden, og avslutter med markering av FN-dagen.
November	03.11.23	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt for barna.
Desember	01.12.23 kl. 10.00	Adventssamling	
	08.12.23 kl. 10.00	Adventssamling	
	13.12.23 kl. 15.30	Markere Luciadagen	
	15.12.23 kl. 10.00	Adventssamling og nissefest	
	22.12.23 kl. 10.00	Adventssamling	
Januar	02.01.24	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt for barna.
Februar	06.02.24	Vi markerer Samefolkets dag.	
	09.02.24	Karneval	
Mars	22.03.24	Felles påskesamling Påskelunsj	
April	02.04.24	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
Mai	16.05.24	Markere nasjonaldagen 17. mai	
Juni	01.-30.06.24	Pride	Tema: mangfold, likestilling og respekt for hverandre
	05.06.24	Sommerfest	
Juli	01.-31.07.24	Sommerbarnehagen	Avdelingene slår seg sammen
August	Fra 01.08.24	Tilvenning	Nye barn starter
September	05.-06.08.24	Planleggingsdager	Barnehagen er stengt

Endringer kan forekomme.

14 Kontaktinformasjon

Telefonnummer: 66938070/908 17 183

Besøksadresse: Strømsveien 16 B, 1467 Strømmen

Postadresse: Postboks 313, 2001 Lillestrøm

Styrer: Marit Samdal Gåsland, maritsamdal.gasland@lillestrom.kommune.no

15 Kildehenvisning/bakgrunnsdokumenter

Lov og forskrifter

- Barnehagelova
- Barnekonvensjonen
- Rammeplan for barnehager

Kvalitetsplan for omsorgs-, leke- og læringsmiljø

Kvalitetsplan for tilvenning

Kvalitetsplan for språk, lesing og skriving

Veileder fra kunnskapsdepartementet

Veileder fra utdanningsdirektoratet

Lenker til aktuelle hjemmesider

- www.udir.no
- www.vigilo.no
- <https://www.lillestrom.kommune.no/barnehage/barnehagene-i-lillestrom/breidablikk-barnehage/>
- <https://www.facebook.com/breidablikkbarnehage>

